

Briselē, 2019. gada 15. oktobrī
(OR. en)

13116/1/19
REV 1

Starpiestāžu lietas:
2018/0213(COD)
2019/0161(COD)
2018/0212(COD)

JUR 591
EUROGROUP 10
ECOFIN 873
UEM 301
CODEC 1481
CADREFIN 343

SKAIDROJUMS

Sūtītājs:	Juridiskais dienests
Saņēmējs:	Eurogrupa iekļaujošā sastāvā
Temats:	Budžeta instruments konverģencei un konkurētspējai: pārbaude attiecībā uz iespējas došanas klauzulas un starpvaldību nolīguma juridisko statusu, saikni un ietekmi

I. IEVADS

1. Budžeta instrumenta konverģencei un konkurētspējai (BIKK) darbības nosacījumos, kā tos 2019. gada 9. oktobrī ir apstiprinājusi Eurogrupa (iekļaujošā sastāvā), cita starpā ir šāds teksts par minētā instrumenta finansējumu.

"Discussions on an IGA, whose legal status will be explained in an annex to the summing up letter by the Council Legal Service, will continue at the level of the EWG. The EWG should submit a report covering the need, the content, modalities and the size of an IGA in due time to allow for a final decision in the context of the MFF.

An enabling clause to be included in the Regulation based on Art 175."

2. Eurogrupas (iekļaujošā sastāvā) 2019. gada 9. oktobra sanāksmes laikā Padomes Juridiskais dienests (PJD) tika aicināts precizēt iespējas došanas klauzulas, kā arī starpvaldību nolīguma (*IGA*), uz kuru ir dota atsauce darbības nosacījumos, juridisko statusu, saikni un ietekmi. Turklāt Eurogrupas priekšsēdētājs lūdza Padomes Juridiskajam dienestam savu mutisko skaidrojumu izklāstīt rakstiski (kā tas arī atgādināts darbības nosacījumos). Šis skaidrojums ir atbilde uz minēto lūgumu.

II. JURIDISKĀ ANALĪZE

3. Iespējas došanas klauzulas, kas jāiekļauj paredzētajā BIKK regulā, mērķis ir atļaut dalībvalstīm veikt papildu iemaksas Savienības budžetā un iezīmēt tās tādu izdevumu finansēšanai, kas izriet no BIKK. Tādas papildu iemaksas paredzētu kā ārējos piešķirtos ieņēmumus, un tās būtu izņēmums no budžeta universāluma principa saskaņā ar Finanšu regulas 20. pantu, atbilstīgi kuram visi ieņēmumi finansē visus izdevumu posteņus bez atšķirības. Tādēļ šis izņēmums būtu jāformulē, izmantojot atkāpi no universāluma principa, – ES likumdevējam ir rīcības brīvība šo iespēju izmantot, kā to apliecina dažādās pastāvošās ārējo un iekšējo piešķirto ieņēmumu kategorijas, kas minētas pašas Finanšu regulas 21. pantā.

4. Tomēr ES Līgumi vai sekundārs ES tiesību akts (piemēram, BIKK regula) nevar dalībvalstīm uzlikt juridisku pienākumu noslēgt darbības nosacījumos minēto starpvaldību nolīgumu vai piespiest tās veikt Savienības budžetā iemaksas, kas pārsniedz to finanšu saistību satvaru, kā tas noteikts ar pašu resursu sistēmu. Tādēļ iespējas došanas klauzula nevar būt pamats tam, lai risinātu sarunas par tādu starpvaldību nolīgumu un to parakstītu un noslēgtu, kurā dalībvalstis uzņemtos juridiskas saistības apvienot un piešķirt ārējos ieņēmumus BIKK. Dalībvalstīm kā starptautisko publisko tiesību subjektam ir rīcības brīvība izlemt risināt sarunas par starpvaldību nolīgumu, to parakstīt un noslēgt ¹.
5. Tādēļ tas, vai dalībvalstis piekrīt, ka tām ir saistoši starpvaldību nolīguma noteikumi, ir atkarīgs no to valsts konstitucionālajām prasībām ².

¹ Skatīt Padomes Juridiskā dienesta atzinumu (dokuments 5347/19) attiecībā uz priekšlikumu par Eiropas Investīciju stabilizācijas funkciju; atzinumā Padomes Juridiskais dienests secināja, ka "*Savienības tiesībās nevar paredzēt pienākumu dalībvalstij noslēgt [starpvaldību nolīgumu].*" Minētajā atzinumā ir arī uzsvērts, ka "*LESD 175. panta trešo daļu [...] nevar izmantot, lai dalībvalstīm tieši vai netieši liktu veikt papildu iemaksas Savienībā ārpus Lēmuma par pašu resursiem sistēmas*" (61. punkts).

² Pat ja līdz šim starpvaldību nolīgumus ekonomikas un monetārās savienības jomā (piemēram, ESM līgums, Līgums par stabilitāti, konvergenci un konkurētspēju vai Starpvaldību nolīgums par iemaksu pārskaitīšanu uz vienoto neregulējuma fondu) ir noslēgušas visas eurozonas dalībvalstis, šis aspekts drīzāk izriet no vēlmes saglabāt politisku saskaņotību, nevis no juridiska pienākuma, kas pamatotos ES Līgumos vai sekundārajos tiesību aktos.